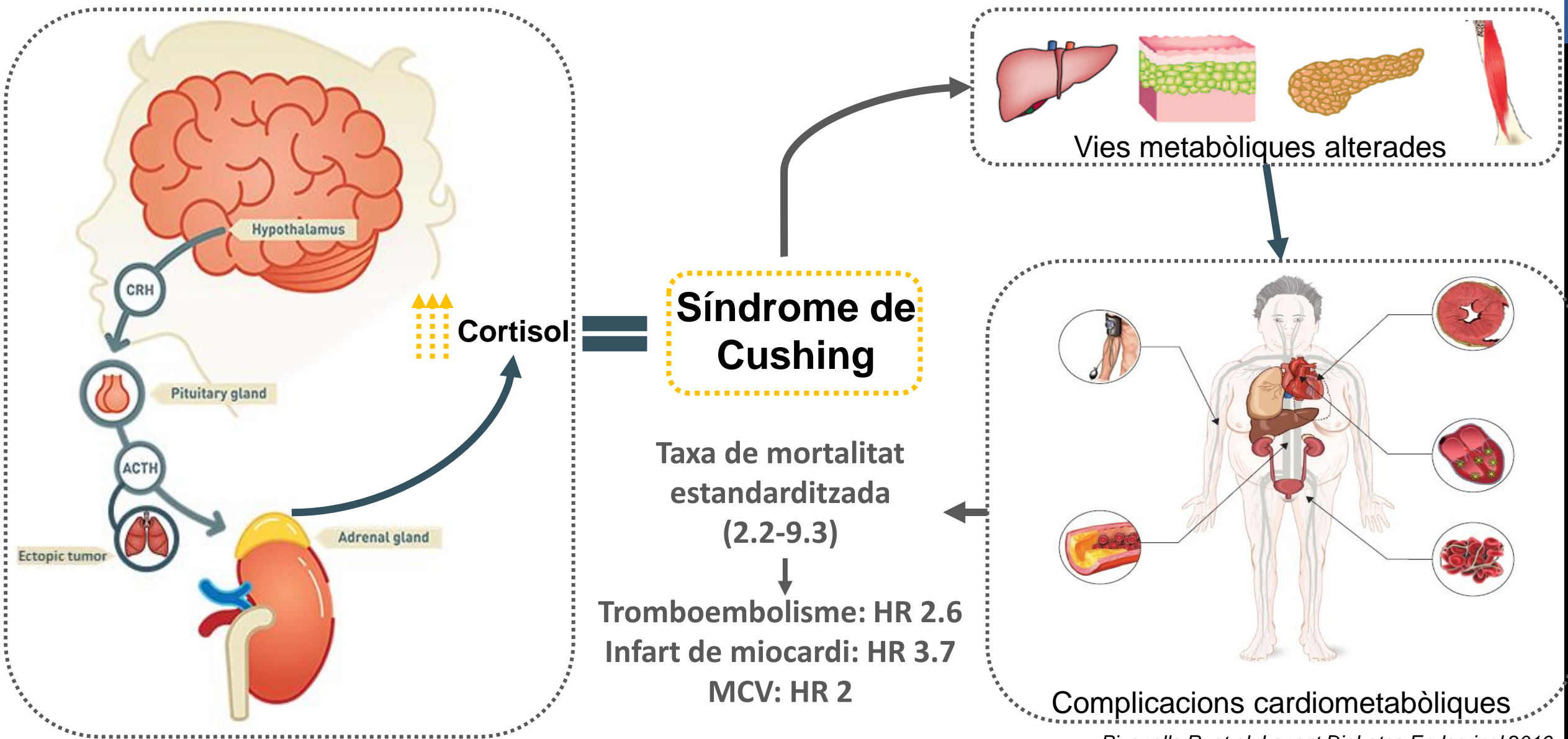

L'empremta metabolòmica de la síndrome de Cushing activa

Laura Boswell^{1,2}, Arturo Vega-Beyhart¹, Vanesa Flores², Marta Iruarrizaga³,
Adriana Pané², Gloria Aranda¹, Gemma Rojo^{4,5}, Mireia Mora^{1,2,4}, Irene
Halperin^{1,4}, Felicia A. Hanzu^{1,2,4}

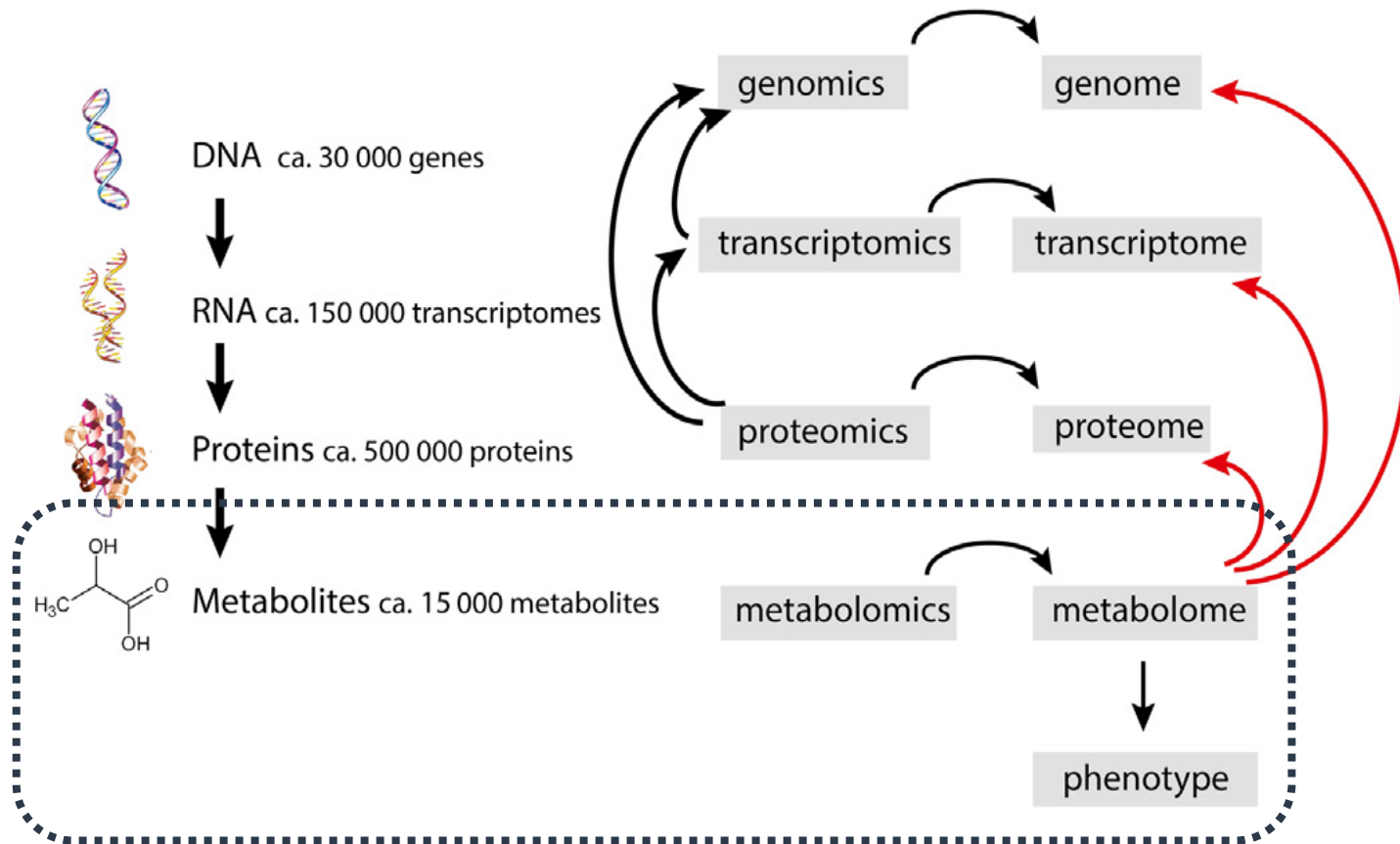
1. Grup de Trastorns Endocrins, Institut d'investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS), Barcelona
2. Servei d'Endocrinologia i Nutrició, Hospital Clínic, Barcelona
3. Plataforma de Metabolòmica OWL, Parc Tecnològic de Bizkaia, Derio
4. CIBERDEM, ISCIII, Madrid
5. Servicio de Endocrinología y Nutrición, Hospital Regional Universitario de Málaga, Málaga

Introducció: Sd. Cushing i morbimortalitat cardiovascular

Introducció: La metabolòmica

Metabolòmica: Estudi sistemàtic dels **metabòlits** (molècules intermediàries i productes finals del metabolisme cel·lular, <1500 Da) en una mostra biològica d'interès.

- Reflex de l'activitat bioquímica actual de l'organisme (**fenotip**)

Biomarcadors

- Enllaç entre genotip-fenotip

**Aplicació
translacional**

- Permet analitzar múltiples metabòlits:

Vies metabòliques

Introducció: Metabolòmica en Sd. Cushing

Clinical Study

G Di Dalmazi and others

Metabolic alterations in
Cushing's syndrome

177:2

227-237

Cortisol-related metabolic alterations assessed by mass spectrometry assay in patients with Cushing's syndrome

Guido Di Dalmazi^{1,9}, Marcus Quinkler², Timo Deutschbein³, Cornelia Prehn⁴,
Nada Rayes⁵, Matthias Kroiss⁶, Christina M Berr¹, Günter Stalla⁷,
Martin Fassnacht^{3,6}, Jerzy Adamski^{4,8}, Martin Reincke and Felix Beuschlein^{1,10}

↓ aminoàcids
↓ acilcarnitines
↑ poliamines

31 metabòlits associats a
cortisol post 1mg DXM

Mètode *targeted* = 188 metabòlits
(absolute IDQ-p180 Kit)

Absència d'avaluació de diferents classes de lípids i
àcids biliars

Necessitat d'ajustar variables clíniques confusores
(edat, dislipèmia, HTA, DM2)

Objectius

Objectiu general

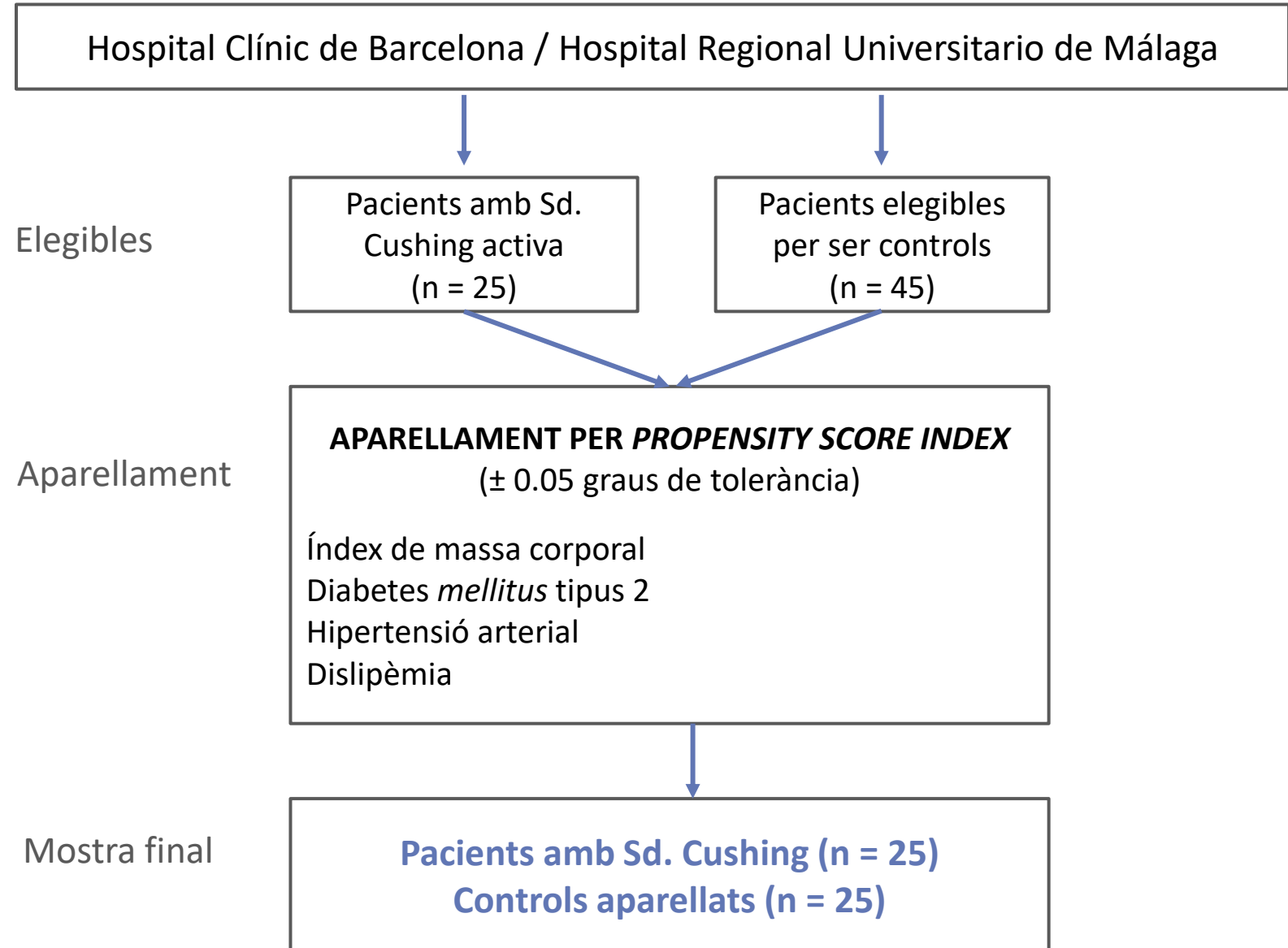
Avaluar el metaboloma sèric i les vies metabòliques alterades en els pacients amb síndrome de Cushing (SC) activa

Objectius específics

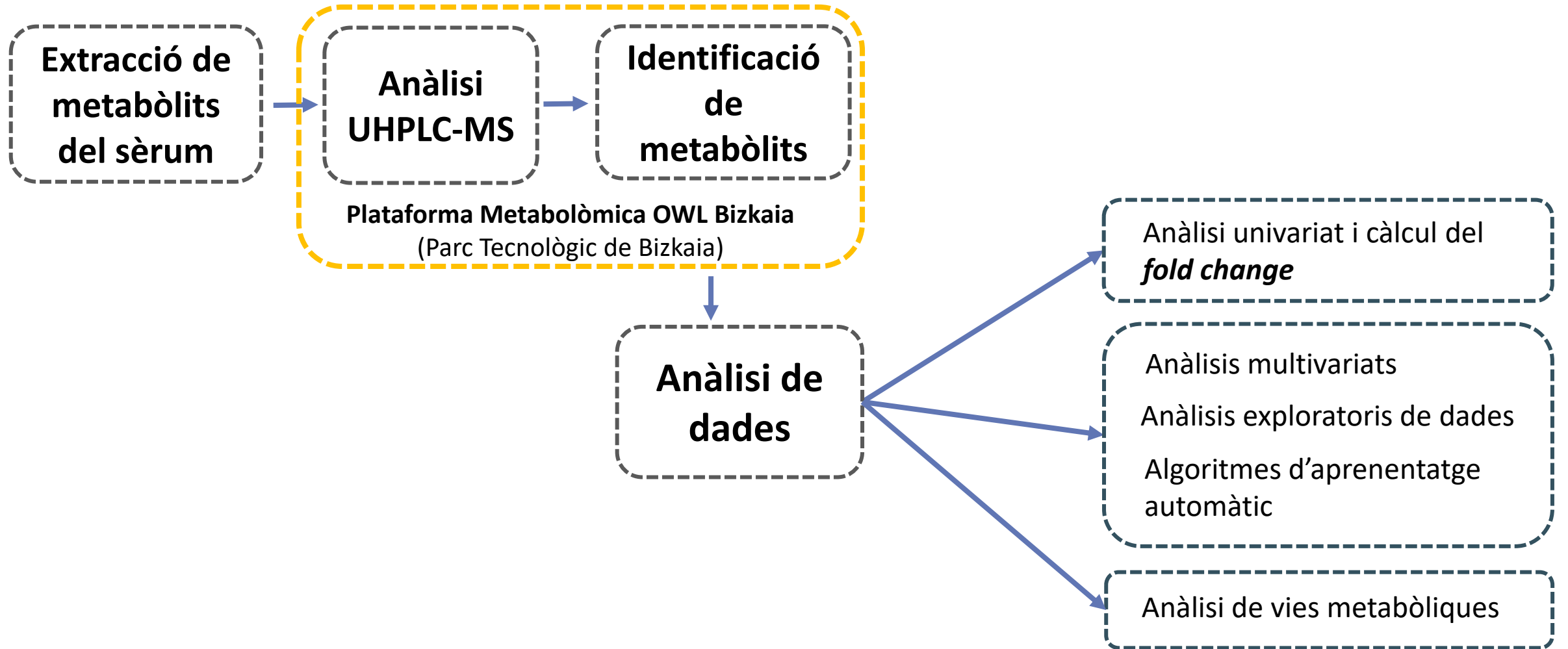
1. Avaluar la magnitud de la diferència en concentracions de metabòlits entre pacients i controls
2. Establir una empremta metabolòmica que permeti discriminar als pacients amb SC
3. Identificar els metabòlits sèrics amb una associació independent amb el cortisol lliure urinari
4. Estudiar les vies metabòliques relacionades amb la SC

Material i mètodes: Disseny de l'estudi

Estudi de casos i controls

Material i mètodes: Avaluació i anàlisi metabolòmica

Resultats: Característiques clíniques

	Síndrome de Cushing (n = 25)	Controls (n= 25)	<i>p</i>
Edat (anys)	44.6 ± 12.1	52.3 ± 13.0	0.065
Gènere (dones)	20 (80%)	16 (64%)	0,345
DM2	6 (24%)	6 (24%)	1.000
Prediabetis	4 (16%)	6 (24%)	0.725
Hipertensió arterial	18 (72%)	17 (68%)	1.000
Dislipèmia	4 (16%)	4 (16%)	1.000
IMC (kg/m ²)	28.0 ± 8.3	27.5 ± 4.8	0.826
Glucosa (mg/dL)	114 ± 49	105 ± 14	0.433
HOMA-IR	3.11 ± 2.1	2.44 ± 1.9	0.064
Colesterol total(mg/dL)	190 ± 27	206 ± 31	0.068
C-LDL (mg/dL)	110 ± 27	114 ± 23	0.591
C-HDL (mg/dL)	63 ± 23	55 ± 8	0.166
Triglicèrids (mg/dL)	87 ± 35	95 ± 18	0.407
AST (U/L)	20 ± 5	20 ± 4	0.882
ALT (U/L)	25 ± 17	24 ± 11	0.761
Bilirrubina total (µmol/L)	10.26 ± 5.1	10.26 ± 3.4	0.971
Cortisol sèric 8h am (µg/dL)	27 ± 7	15 ± 2	0.009
Cortisol lliure urinari (µg/24h)	246.5 (165.1 - 335.0)	NA	NA
Cortisol salivar (µg/dL)	7.4 ± 4.1	0.4 ± 0.4	0.021
<i>Propensity score index</i>	0.51 ± 0.3	0.48 ± 0.3	0.608

Resultats: Metaboloma dels pacients amb SC

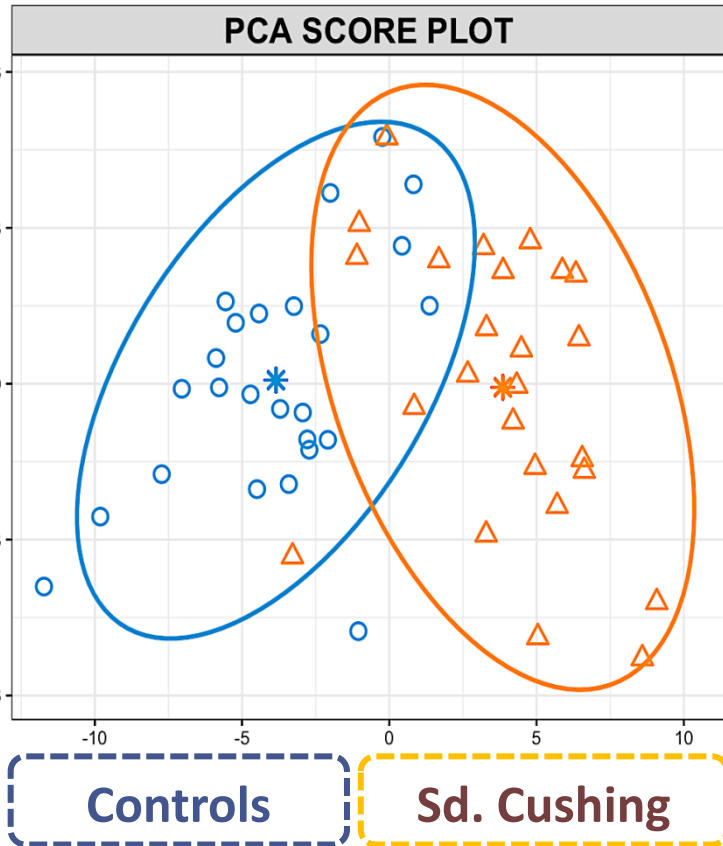
Metabòlits **alterats** 112 (27%)
Aminoàcids 17/20 (85%)

Metabòlits amb **FC >1.5**: 42 (10.1%)

Metabòlits amb **FC >2**: 12 (2.9%)
Àcids biliars 5/10 (50%)

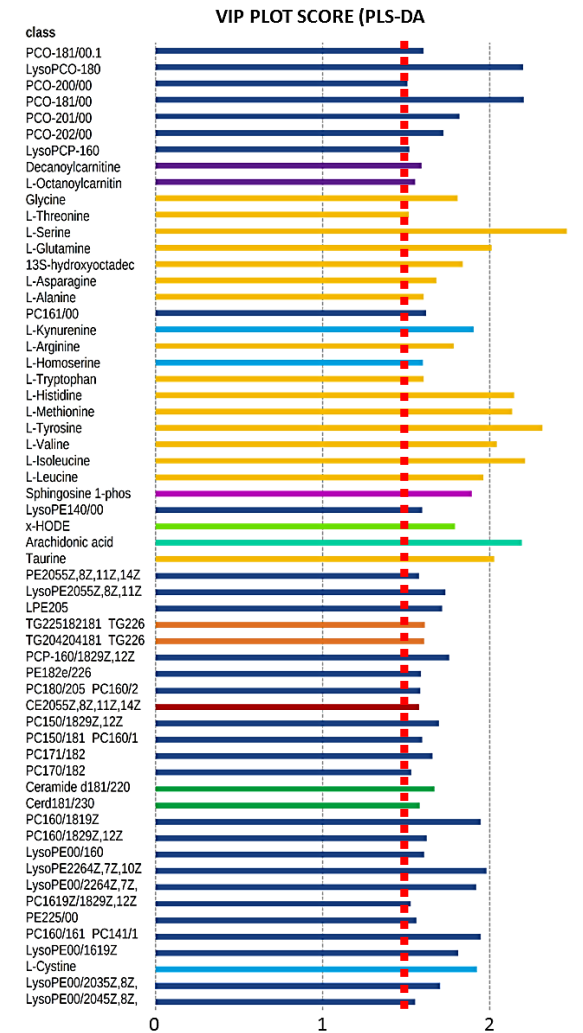
Resultats: Perfil metabolòmic dels pacients amb SC

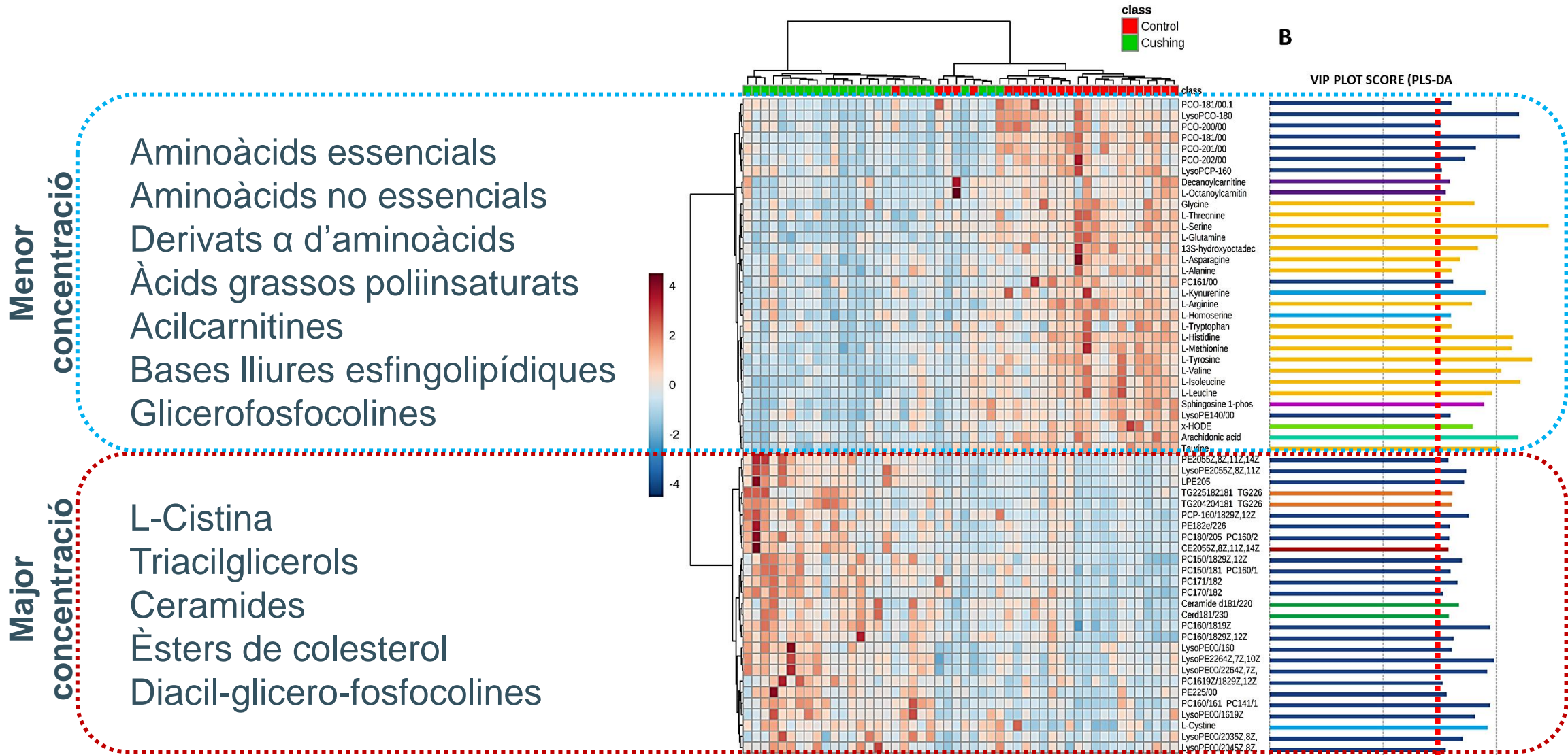
Total metabòlits
analitzats = **410**

p. ajustada <0.05
= **112**

PLS-DA VIP >1.5
= **59**

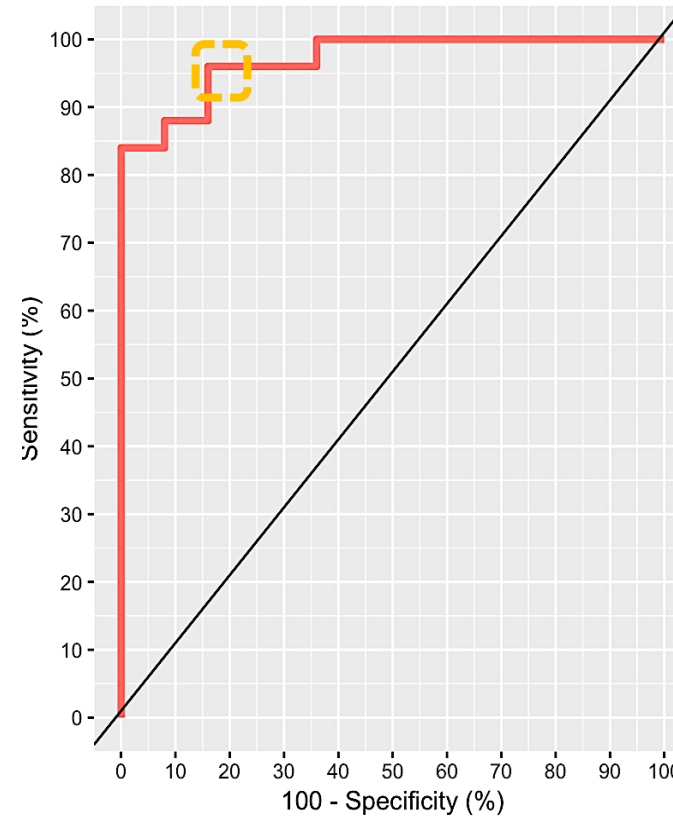
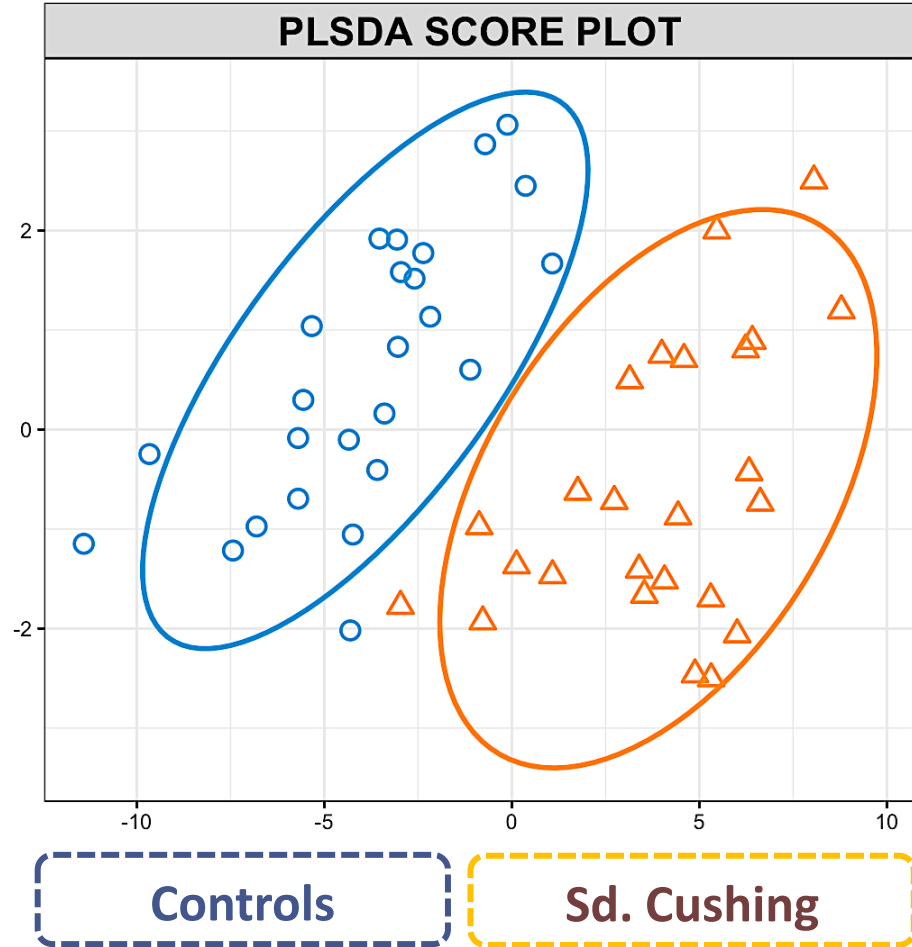

Resultats: Perfil metabolòmic dels pacients amb SC

Resultats: Capacitat diagnòstica del perfil metabolòmic

Model PLS-DA basat en el perfil metabolòmic proposat de pacients amb SC

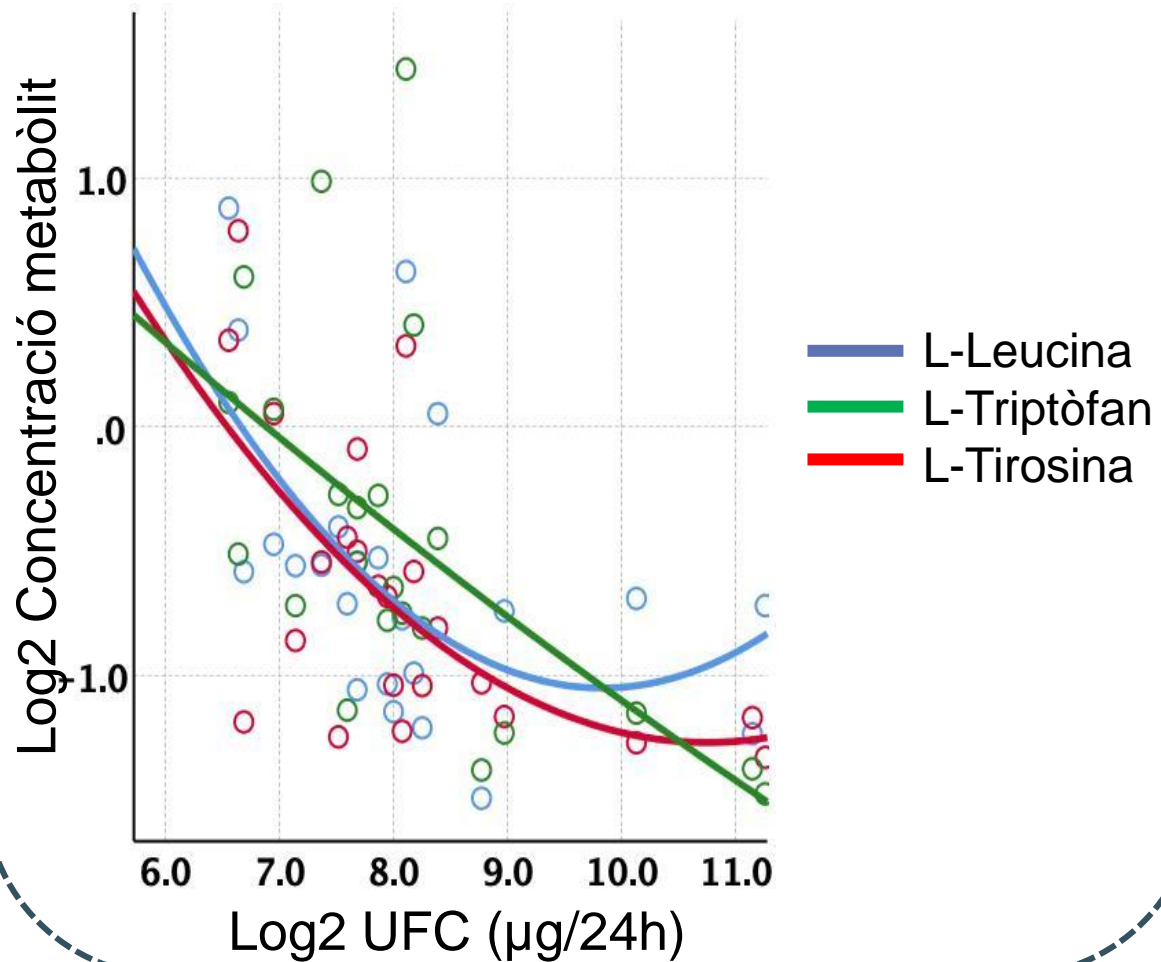
AUC = 96.9%

**Sensibilitat
96%**

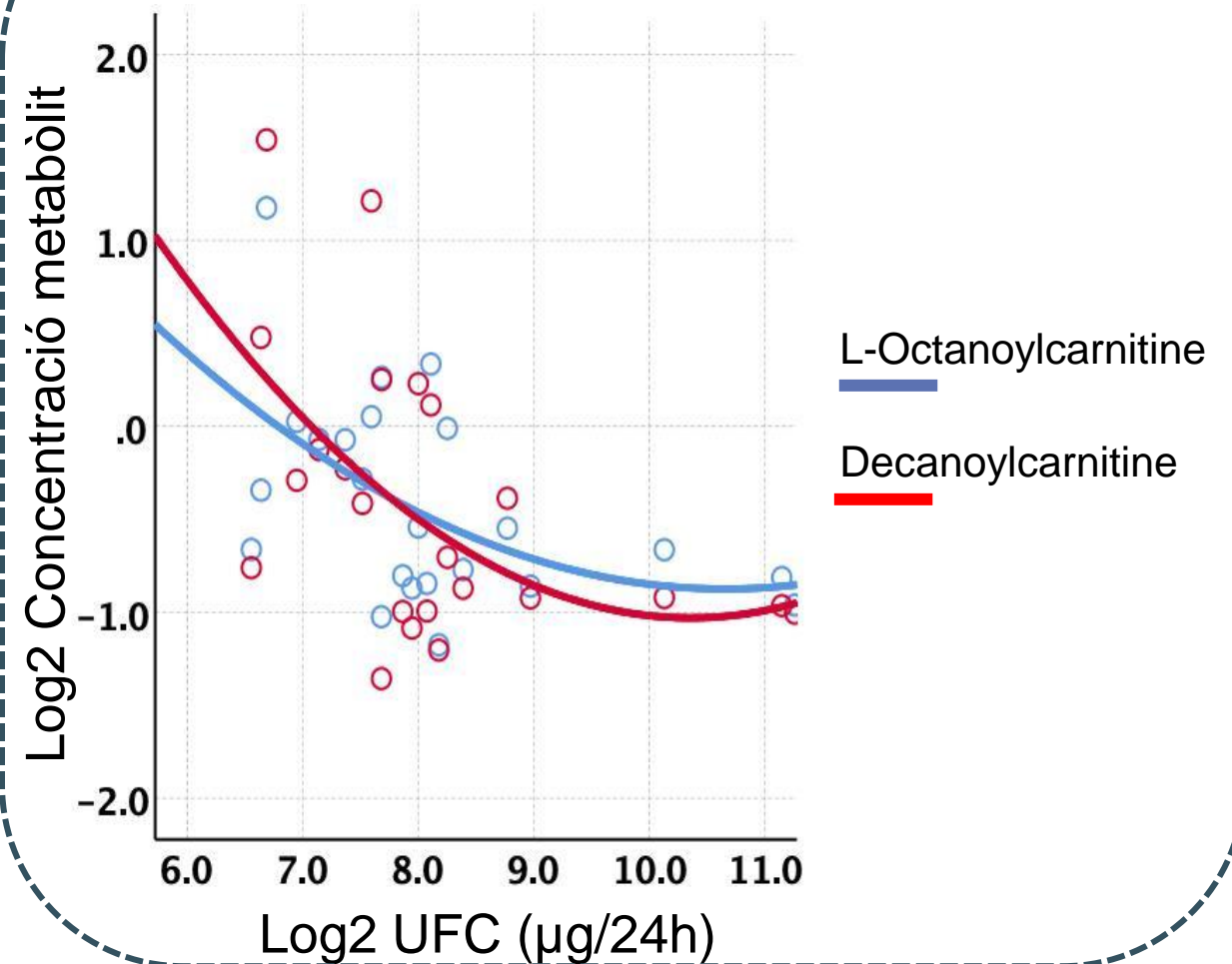
**Especificitat
80%**

Resultats: Metabòlits associats independentment a CLU

Aminoàcids essencials

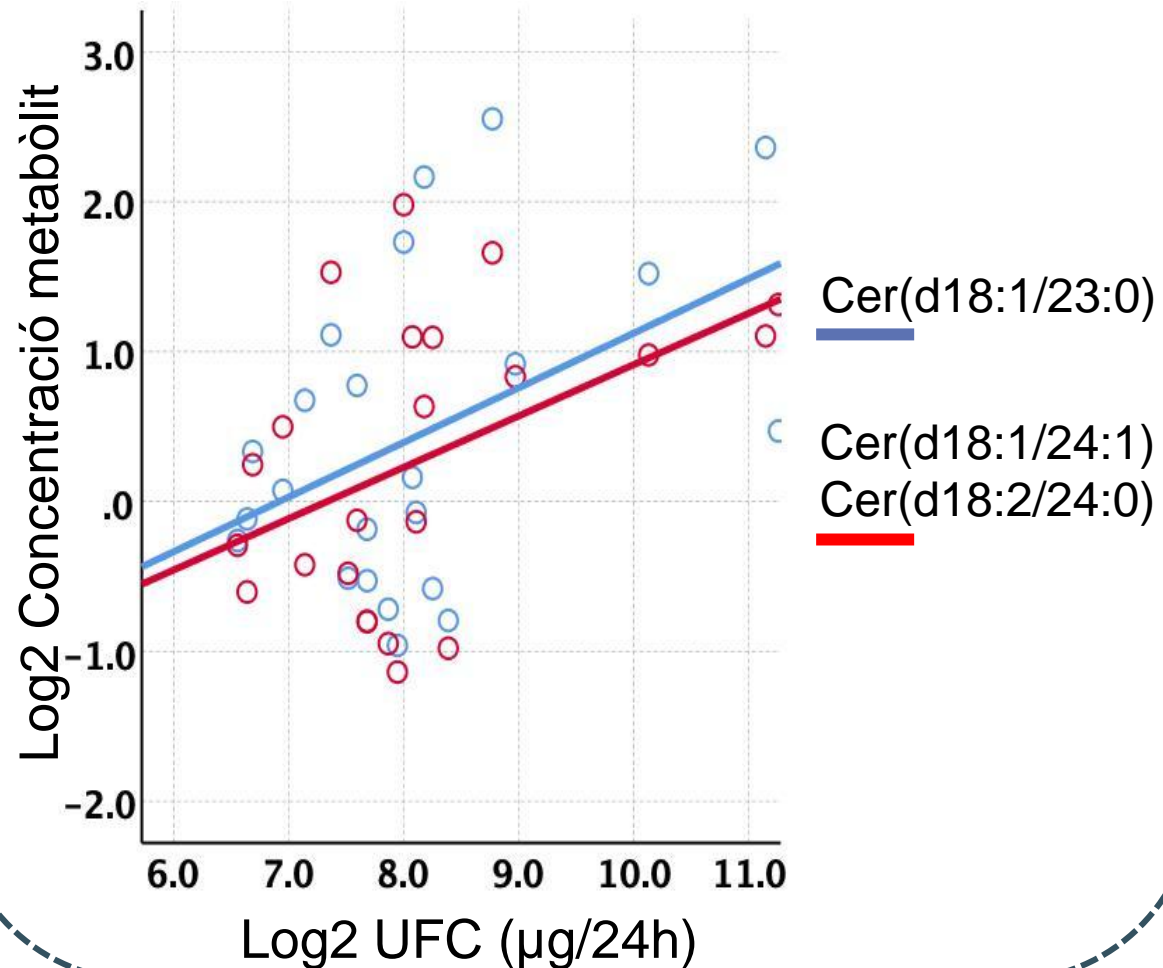

Acilcarnitines

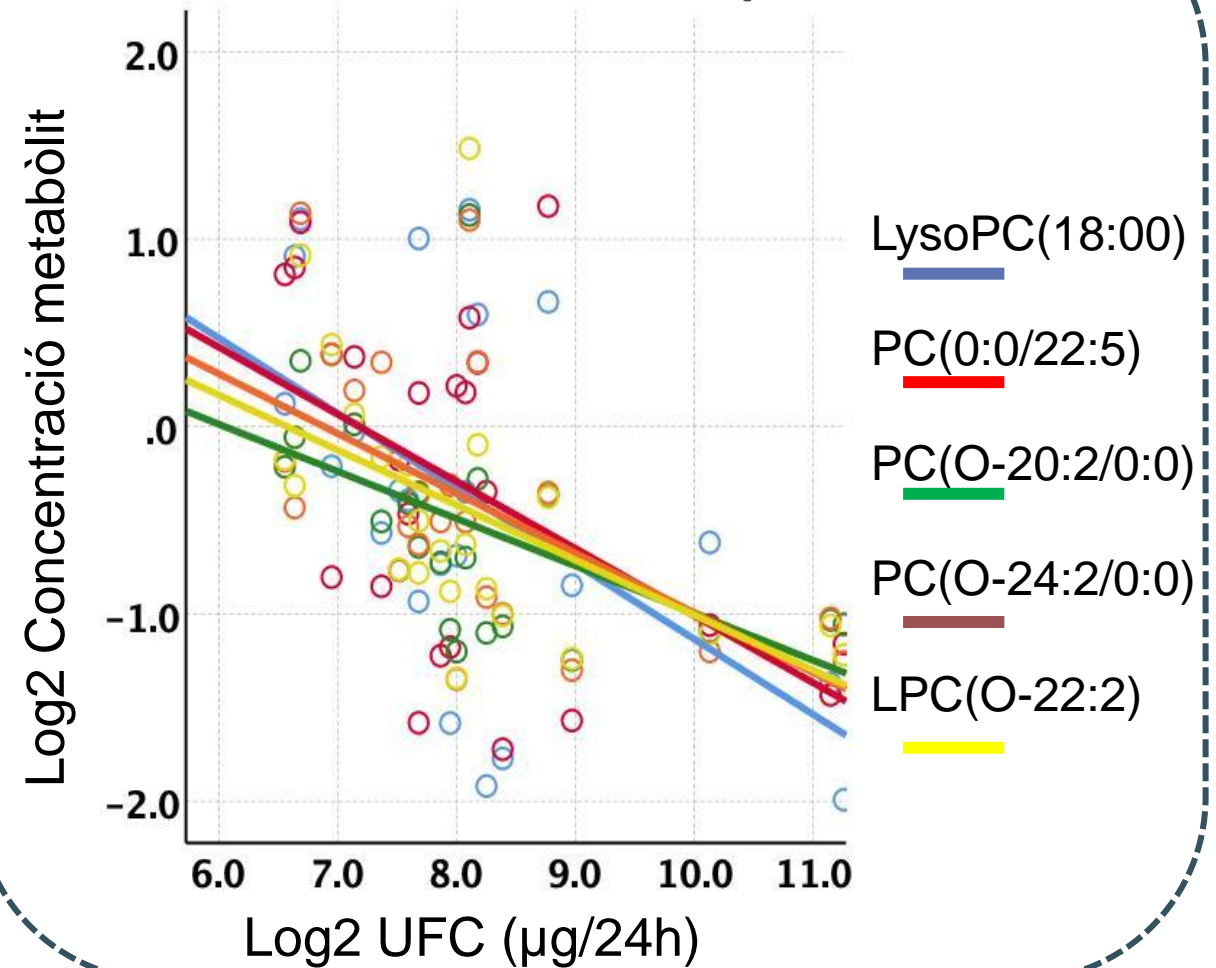

Resultats: Metabòlits associats independentment a CLU

Ceramides

Glicerofosfolípids

Resultats: Anàlisi de vies metabòliques

Principals 10 vies metabòliques afectades en la Síndrome de Cushing

Via metabòlica	Anàlisi de vies metabòliques				
	Impacte	Total Comp.	Hits	Q	FDR
Metabolisme de l'alanina, aspartat i glutamat	0.853	24	6	19.7	0.000
Metabolisme de l'àcid linoleic	0.656	15	4	10.8	0.003
Metabolisme de la glicina, serina i treonina	0.541	48	7	25.3	0.000
Metabolisme de la taurina i hipotaurina	0.444	20	4	21.9	0.000
Metabolisme dels esfingolípid	0.362	25	5	23.1	0.000
Metabolisme de l'arginina i prolina	0.309	77	8	16.6	0.000
Metabolisme de l'àcid araquidònic	0.216	62	4	14.2	0.000
Metabolisme de l'àcid α -linolènic	0.203	29	2	10.8	0.003
Biosíntesi i degradació de la lisina	0.167	47	4	7.9	0.025
Biosíntesis d'àcids biliars	0.053	65	12	9.4	0.004

Aminoàcids

Àcids grassos Ω -6

Àcids biliars

Resultats: Potencial rellevància clínica

Aminoàcids

Aminoàcids	Literatura
L-aurina ↓	Modulador vascular protector
L-cistina ↑	Biomarcador d'estrés oxidatiu i mort cardiovascular

Esfingolípids

Ceramidas	Literatura
Cer(d18:1/23:0) ↑↑	<ul style="list-style-type: none"> • Disfunció endotelial (vasoconstricció) • Progressió aterosclerosi • Predictors d'insulin-resistència • Biomarcador d'HTA
Cer(d18:1/24:1) + Cer(d18:2/24:0) ↑↑	

Glicerofosfolípids

Fosfocolines	Literatura
Lisofosfocolina C18:0 ↓↓↓	+1 DE s'associa a protecció d'esdeveniments coronaris (HR 0.77)
Lisofosfocolina (O-22:2) ↓↓↓	
Glicero-fosfocolines ↑↑ / ↓↓	Component de membrana cel·lular: Aplicació clínica ¿?

Conclusions

- S'ha validat una nova **empremta metabolòmica** altament discriminant per SC
- Les **principals vies metabòliques** afectades en pacients amb SC impliquen aminoàcids, àcids grassos Ω -6 i àcids biliars
- L'alteració de les ceramides, lisofosfolines, àcids biliars i L-cistina denoten l'**alta càrrega cardiometabòlica** de la SC
- Les concentracions d'aminoàcids, acilcarnitines, ceramides i glicerofosfolípids s'alteren progressivament amb l'augment de la CLU-24h, pel que es postulen com a **biomarcadors de severitat** de la malaltia

Hospital Universitario
Virgen de la Victoria

owl

Metabolomics
Products & Services

ciberdem

Centro de Investigación Biomédica en Red
Diabetes y Enfermedades Metabólicas Asociadas

CLÍNIC
BARCELONA

Hospital Universitari

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

IDIBAPS

Institut
D'Investigacions
Biomèdiques
August Pi i Sunyer

Gràcies